

Recent heeft Mevrouw van Dongen van GBV een tekst gepubliceerd over tegenspraak en samenspraak.

Goed om haar ideeën te lezen over dit onderwerp.

Zo lezen we dat in Veldhoven, vooruitlopend op de Omgevingswet van 2023, door de Raad is besloten dat de projectontwikkelaar in de lead is en zelf de samenspraak moet organiseren. Dit is in die wet verankerd. Het College mag dan, via het zogenaamde principeverzoek, slechts toetsen aan geldende regels die eerder door de raad zijn vastgesteld,

In Veldhoven is besloten, vooruitlopend op diezelfde Omgevingswet, bouwprojecten op de nieuwe manier te gaan beoordelen en dus is projectontwikkelaar in de lead bij het organiseren van SAMENSPRAAK. Prima, vooruitlopend en als experiment gedurfd. De wet is er nog niet, maar dit terzijde.

Terecht, zoals mevrouw Van Dongen schrijft, veranderen hiermee niet alleen de rollen van de inwoners en van de projectontwikkelaar, maar ook die van het college en de raad. Zij geeft dan ook aan dat deze rollen nog niet echt duidelijk zijn. Dat klopt. We moeten oefenen, vandaar ook een experiment.

De omgevingswet hecht heel groot belang aan SAMENSPRAAK met inwoners en wel op tijd. De rol van projectontwikkelaar verandert dus. Die moet gaan onderhandelen over de plannen met belanghebbenden, maar ook met omwonenden en burgers. Dat is een heel andere rol dan de oude en daar zijn ze nog niet bedreven in.

De raad en het college krijgen ook een andere rol. Zij moeten op de manier van ISO certificeringsbureau of KEMA controleren of het proces is gevolgd en hoe aan een kwalitatieve en kwantitatieve SAMENSPRAAK door de projectontwikkelaar inhoud is gegeven.

Dit door het stellen van vragen en door de antwoorden daarop te valideren. "Hebben de bewoners voldoende inspraak gehad, wie waren de deelnemers bij de gesprekken, hoe is de verslaglegging geweest, zijn er alternatieven besproken en is de samenspraak inderdaad van voldoende kwaliteit geweest om daarmee in te kunnen stemmen".

Neem uit het experiment het project Bossebaan Burg van Hoofflaan de SAMENSPRAAK en toets dat nu volgens genoemde validering.

Inspraak? De ingestuurde zienwijzen geven anders aan. Verslagen van de gesprekken met omwonenden (keukentafelgesprekken) zijn niet overal ontvangen en aan de bouwplannen zijn nadien nog stukken toegevoegd, zoals de zonnestudie en de blikveldstudie. Geen verslagen met terugkoppeling, meer een verkoopbijeenkoms aan huurders en kopers en geen alternatieven besproken, samenspraak?

Mevrouw van Wieren gaf in een gesprek aan: "Wij moeten in de nieuwe situatie het proces toetsen." Terecht, dat is inderdaad de bedoeling. De vraag is: hoe dan en waaraan?

De projectontwikkelaar zet experts, zoals stedenbouwkundigen, in om zijn zaak te bepleiten. Mooie folders met aansprekende tekeningen en uitgebreide studies. Op die plaatjes is het altijd zonnig, er loopt een moeder met kind, de bomen staan volop in bloei en slechts hier en daar een auto. Geweldig mooi.

Bewoners en omwonenden kijken echter met een totaal andere "expertise". Zij zien vanuit hun woonkamerraam een toren van 38 meter, zij zien een parkeergarageplint op 1.30 meter als ze hun voordeur opendoen, zij zien 170 woningen op een beperkt aantal vierkante meters en zij trekken als EXPERTS" derhalve andere conclusies. De bewoners kijken naar andere zaken dan de door de projectontwikkelaar ingehuurd experts en hechten ook aan totaal andere zaken zoals LEEFBAARHEID.

Ja en dan moet hierin een afweging worden gemaakt door de volksvertegenwoordigers. Dat is lastig. Aan wie en aan welke expert geven we de voorkeur en wat telt als het gaat om leefbaarheid? Dat is de rol en taak die je als raad en als college en wethouders op je hebt genomen. Inderdaad niet altijd gemakkelijk.

Antwoorden als "het algemeen belang gaat voor jullie belang" of "dat hebben we nu eenmaal zo afgesproken" of "we moeten zoveel bouwen", zonder verdere uitleg, daar hebben we niks aan. Luisteren naar de bewoners en dan aanpassen dat is de boodschap!

In het experiment project Bossebaan /Burgemeester van Hoofflaan stel ik vast dat het op het punt van SAMENSPRAAK helemaal fout is gegaan. Een dikke vette onvoldoende.

En voor het rekeninghouden met de opmerkingen van de bewoners als ter plaatse deskundige EXPERTS van de zo GEROEMDE LEEFBAARHEID, ook een vette onvoldoende.

Twee onvoldoendes op twee hoofdvakken, is blijven zitten.

Dus ook bij dit experiment. Nu niet, zoals vaak gaan doordouwen en alles zo laten. Dan krijg je inderdaad reacties zoals ze doen toch wat ze willen en dat willen we toch niet?

Stoppen met dit plan. De klas overdoen en opnieuw beginnen.